NIK o ocenach oddziaływania na środowisko

Utworzono: środa, 30, marzec 2016 12:47

Najwyższa Izba Kontroli stwierdziła, że procedura przeprowadzania strategicznych ocen oddziaływania na środowisko przez samorządy nie była realizowana prawidłowo, a baza danych systemu ocen była niekompletna. NIK podkreśla, że rzetelne przeprowadzanie strategicznych ocen oddziaływania na środowisko pozwala identyfikować potencjalne konflikty środowiskowe i społeczne już na etapie planowania inwestycji.

Strategiczne oceny oddziaływania na środowisko (sooś) stanowią procedurę zapewniającą uwzględnienie wymagań ochrony środowiska przy sporządzaniu i przyjmowaniu dokumentów strategicznych w skali kraju oraz dla poszczególnych szczebli administracji publicznej. Przeprowadzenie sooś służy identyfikacji już na etapie sporządzania przez organy administracji planów zagospodarowania przestrzennego oraz studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, a także strategii rozwoju, planów i programów w poszczególnych dziedzinach (przemysł, energetyka, transport, gospodarka wodna, gospodarka odpadami, leśnictwo, rybołówstwo, turystyka, wykorzystanie terenu), potencjalnych konfliktów środowiskowych, a także, poprzez zapewnienie udziału społeczeństwa w opracowywaniu i opiniowaniu ww. dokumentów strategicznych, identyfikacji potencjalnych konfliktów społecznych.

NIK twierdzi, że procedura dotycząca przeprowadzania strategicznych ocen oddziaływania na środowisko przez organy jednostek samorządu terytorialnego (kontrolowano urzędy marszałkowskie i urzędy gmin) nie była realizowana prawidłowo. Urzędy m.in. nie realizowały w pełni obowiązku podawania do publicznej wiadomości informacji o przystąpieniu do opracowywania dokumentu i o jego przedmiocie oraz możliwości zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy (z wyjątkiem dokumentów planistycznych), o odstąpieniu od przeprowadzenia sooś, o przyjęciu dokumentu strategicznego i możliwości zapoznania się z nim oraz uzasadnieniem i podsumowaniem do tego dokumentu. Ponadto, ponad połowa skontrolowanych urzędów nie sporządzała uzasadnienia i podsumowania do wszystkich przyjętych dokumentów strategicznych, a tylko jedna trzecia przekazała

Phoca PDF

wszystkie przyjęte dokumenty strategiczne do właściwych organów administracji rządowej. Powyższe nieprawidłowości wynikały m.in. z wybiórczego stosowania przepisów prawa lub jego niewłaściwej interpretacji, braku wiedzy pracowników urzędów czy niewłaściwego przepływu informacji w urzędzie. NIK stwierdziła w tym obszarze niespójność rozwiązań prawnych (pomiędzy ustawami) oraz ich niekompletność.

NIK negatywnie oceniła funkcjonowanie bardzo ważnego elementu strategicznych ocen oddziaływania na środowisko, jakim jest baza danych w zakresie sooś, prowadzona przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, z powodu jej niekompletności. Organy właściwe do przeprowadzania sooś zobowiązane były corocznie przekazywać do Generalnego Dyrektora informacje o prowadzonych sooś. Niestety, pomimo działań Generalnego Dyrektora przypominających o tym obowiązku, tylko nieliczne z kontrolowanych urzędów (jedna dziesiąta) zrealizowały ten obowiązek w pełni, a pozostałe nie realizowały go w ogóle lub częściowo, głównie z powodu przeoczenia tego obowiązku oraz braku wiedzy nt. prowadzonych sooś w innych komórkach organizacyjnych urzędu. W konsekwencji Generalny Dyrektor nie otrzymał informacji o ponad połowie przeprowadzonych sooś. Jednak nawet przekazane Generalnemu Dyrektorowi informacje o prowadzonych sooś nie zostały wprowadzone do ww. bazy.

NIK negatywnie oceniła także działania kontrolowanych urzędów oraz Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w zakresie prowadzenia publicznie dostępnego wykazu danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie (PDWD), dotyczących strategicznych ocen oddziaływania na środowisko. W PDWD kontrolowane organy nie zamieściły danych o ponad 70% dokumentów wytworzonych w trakcie przeprowadzania sooś oraz 60% decyzji odmawiających udostępnienia informacji o środowisku i jego ochronie, a informacje o pozostałych umieszczano nawet po okresie kilkuset dni od ich wytworzenia. W ocenie NIK, wobec takiej skali zaniedbań nie można uznać PDWD za aktywne źródło dostępu do danych i informacji, pozwalające na szybkie i bezpośrednie ich pozyskanie przez zainteresowane osoby. Skutkiem tego ograniczono prawa obywateli do informacji o stanie środowiska i jego ochronie.

W celu poprawy efektywności i skuteczności realizacji zadań w obszarze strategicznych ocen oddziaływania na środowisko, NIK zaproponował podjęcie działań przez Prezesa Rady Ministrów oraz Ministra Środowiska w zakresie ujednolicenia bądź nowelizacji odpowiednich ustaw, a przez kontrolowane jednostki w zakresie doprowadzenia do aktualności bazy sooś i publicznie dostępnych wykazów danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie.

Źródło: NIK

Phoca PDF